

הזכאות לפטור על מענקי פרישה

✓ סעיף 9(א7) לפקודת מס הכנסה קובע פטור למענק פרישה שניתן לעובד עם סיום עבודתו (להלן: "הפטור"). הפטור מוגבל במכפלת משכורתו האחרונה של העובד במספר שנות עבודתו ובכפוף לתקרת סכום המצויינת בסעיף (בשנת 2004 – הסכום הינו 9,890 ש"ח).

✓ שלטונות מס הכנסה, פרסמו לאחרונה חוזר המתייחס לפרשנות המונח "פרישה" המזכה את העובד בפטור. החוזר מציין כי רק בהתקיים פרישה מוחלטת וסופית תוך ניתוק יחסי עובד-מעביד, תחשב ה"פרישה" כמזכה בפטור לפי סעיף 9(א7). ככלל, פרישה זמנית (כגון: חל"ת) או שינוי משרה ממלאה לחלקית לא תחשב כ"פרישה" לצרכי מס והוראות הפטור כאמור לעיל לא יחולו. בעניין זה מפנה החוזר לסעיף 9(2) לחוק פיצויי פיטורים הקובע כי רציפות עבודתו של העובד לא תקטע במקרים הבאים:

- הפסקת עבודה ארעית ללא ניתוק יחסי עובד-מעביד.
- כאשר נותקו יחסי עובד מעביד לתקופה שאינה עולה על שלושה חודשים.

✓ החוזר גם מתייחס להיבטי המס במקרי "פרישה" מסויימים הדורשים התייחסות מיוחדת:

- **מעבר עובדים בין חברות תוך תשלום מענק פרישה** – הפטור ינתן אם יוכח כיהיה צידוק כלכלי לניוד העובדים ושזו אינה עסקה מלאכותית (כגון: העברת עובדים לחברה חדשה שהוקמה לצורך כניסת משקיע חדש).
- **מעבר עובדים אגב מיזוג** – בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה, אין לראות במעבר עובדים מחברה נעברת לחברה קולטת כ"פרישה". במידה ושולם מענק הוא יחשב כהכנסת עבודה בידי העובד.
- **פירוק חברה בהתאם להוראות סעיף 93 לפקודה** – לא יראו בפירוק החברה הפסקת עבודה הגוררת פיטורים (רלבנטי לפירוקים שבוצעו עד לתום שנת 2003 או במועד מאוחר יותר אם אושרו על ידי הנציב).
- **חילוף בעלי מניות בחברה המעבידה** – למעט פיטורין בפועל עקב הרעת תנאים, פיטורין תוך תשלום מענק והעסקתו מחדש של העובד לא תזכה בפטור ממס.
- **בעל מניות שכיר בחברה שבבעלותו** – אין מניעה שבעל מניות שעבד כשכיר בחברה שבבעלותו יפרוש מעבודתו אגב תשלום מענק פטור ממס וימשיך להחזיק במניותיו. עם זאת, יש לוודא כי במקרה כזה נותקו לחלוטין יחסי עובד מעביד בין בעל המניות לחברה.
- **הפסקת עבודה כשכיר ונתינת שירותים למעביד כעצמאי** – הפטור ינתן רק אם יוכח כי נותקו יחסי עובד מעביד ופקיד השומה יוכח כי מהות ההתקשרות החדשה האבין עותן שירותים למקבלם.
- **פרי-לנסרים** – ככלל, פסיקת בית הדין לעבודה לגבי קיומם של יחסי עובד-מעביד בין הפרי-לנסר למקבל השירות תהא רלבנטית גם לצרכי מס, למעט המקרים בהם הפרי-לנסר דיווח לרשויות המס על הכנסותיו כעצמאי. מקרים אלו יועברו לבחינת נציבות מס הכנסה.

חוזר מ"ה 21/2004 פורסם ביום 31.8.04

לצפיה מלאה בחוזר לחץ כאן